

Us he anomenat amics (I): Déu té amics?

Déu sempre ha buscat activament l'amistat amb els homes, ens ha ofert viure en comunió amb Ell. Ni la debilitat humana ni la pols del camí no l'han fet canviar d'opinió.

Deixar-nos abraçar per aquest Amor incondicional ens omple de llum i de força per oferir-lo als altres. Encetem una nova sèrie sobre l'amistat, la relació dels homes amb Déu.

12/06/2020

Una pregunta freqüent que segurament es troba entre els nostres missatges al telèfon mòbil és: «On ets?». També l'haurem enviat als nostres amics i familiars buscant la seva companyia, encara que sigui a distància, o simplement per portar l'altra persona a la nostra imaginació d'una manera més concreta. On ets? Què fas? Va tot bé? Aquesta pregunta és també una de les primeres frases que Déu, mentre «passejava pel jardí a l'aire fresc de la tarda» (Gn 3, 8), dirigeix a l'home. El Creador, des de l'inici dels temps, volia caminar al costat d'Adam i Eva; podríem pensar, amb cert atreviment, que Déu buscava la seva amistat —i ara la nostra— per contemplar plenament realitzada la seva creació.

Una novetat que va *in crescendo*

Aquesta idea, que potser no és totalment nova per a nosaltres, ha causat força estranyesa en la història del pensament humà. De fet, en un dels seus moments de més esplendor, l'ésser humà havia acceptat amb resignació la impossibilitat de ser amic de Déu. La raó era que entre tots dos hi ha una desproporció absoluta, són massa diferents.[1] Es pensava que hi podria haver, a tot estirar, una relació de submissió a la qual, en el millor dels casos, podríem accedir llunyanament a través de certs ritus o de certs coneixements. Però una relació d'amistat era inimaginable.

Tanmateix, l'Esriptura presenta una vegada i una altra la nostra relació amb Déu en termes d'amistat. El llibre de l'Èxode no deixa cap mena de dubte: «El Senyor parlava a Moisès cara a cara, com un home parla amb un altre» (Ex 33, 11). Al llibre del *Càntic dels Càntics*, que

recull de manera poètica la relació entre Déu i l'ànima que el busca, a aquesta última l'anomena contínuament «amiga meva» (cf. *Ct* 1, 15 i altres). També el llibre de la Saviesa assenyala que Déu «a cada generació entra en les ànimes santes i en fa profetes i amics de Déu» (*Sb* 7, 27). És important notar que en tots els casos la iniciativa prové del mateix Déu; l'aliança que ha segellat amb la seva creació no és simètrica, com podria ser un contracte entre iguals, sinó més aviat asimètrica: ens ha estat regalada la possibilitat desconcertant de parlar *de tu a tu* amb el nostre propi creador.

Aquesta manifestació de l'amistat que ens ofereix Déu, la comunicació d'aquesta novetat, va continuar *in crescendo* al llarg de la història de la salvació. Tot el que ens havia dit per mitjà de l'aliança s'il·lumina definitivament amb la vida del Fill de Déu a la terra: Déu ens estima no

només com a criatures, sinó també com a fills a qui, en Crist, ofereix una veritable amistat».[2] Tota la vida de Jesús és una invitació a l'amistat amb el seu Pare. I un dels moments més intensos en què ens transmet aquesta bona notícia és durant l'Última Cena. Allà, al Cenacle, amb cadascun dels seus gestos, Jesús obre el seu cor per portar els deixebles —i nosaltres amb ells— a la veritable amistat amb Déu.

De la pols a la vida

L'evangelí de sant Joan es divideix en dues parts clares: la primera se centra en la predicació i en els miracles de Crist, la segona en la seva passió, mort i resurrecció. El pont que les uneix és el versicle següent, que ens endinsa en el Cenacle: «Jesús sabia que havia arribat la seva hora, l'hora de passar d'aquest món al Pare. Ell, que havia estimat els seus que eren al món, els estimà fins a

l'extrem» (*Jn* 13, 1). Allà hi havia Pere i Joan, Tomàs i Felip, tots els dotze junts, recolzats cadascun cap a un costat, com era costum en l'època. Pels esdeveniments que es narren, probablement era una taula de tres costats —amb forma d'U— en la qual Jesús estava gairebé a un extrem, l'important, i Pere a l'oposat, el del servent; és possible que estiguessin cara a cara. Jesús, en un moment determinat, malgrat que no era una tasca que corresponia a qui estava situat en aquest lloc preferencial, es va aixecar per fer un gest que potser la seva Mare hauria fet moltes vegades amb ell: va agafar una tovallola i se la va lligar a la cintura per treure la pols dels peus dels seus amics.

La imatge de la pols és present des de l'inici a la Sagrada Escripura. En la història sobre la creació se'ns explica que «el Senyor-Déu va modelar l'home amb pols de la terra» (*Gn* 2,

7). Llavors, perquè deixés de ser una cosa inanimada, morta i incapaç de relacionar-se, Déu «li va infondre l'alè de vida, i l'home es convertí en un ésser viu» (Gn 2, 7). A partir d'aquell moment, l'home experimentarà una tensió que prové de ser pols i esperit, una tensió entre els seus límits radicals i els seus desitjos infinits. Però Déu és més fort que la nostra debilitat i que qualsevol de les nostres traïcions.

Ara, al Cenacle, la pols de l'home torna a aparèixer. Crist es dobla sobre la pols dels peus dels seus amics, per recrear-los, i els torna la relació amb el Pare. Jesús ens *renta els peus* i, divinitzant la pols de la qual estem fets, ens regala l'amistat íntima que té amb el seu Pare. Enmig de l'emoció que l'embarga, amb els ulls de tots els seus deixebles fixos en ell, diu: «A vosaltres us he dit amics perquè us he fet conèixer tot allò que he sentit del meu Pare» (Jn 15, 15).

Déu ho vol compartir tot. Jesús ens comparteix la seva vida, la seva capacitat d'estimar, de perdonar, de ser amics fins al final.

Tots hem tingut l'experiència de com les bones relacions d'amistat ens han canviat; potser no seríem els mateixos si no haguéssim trobat aquestes relacions en la nostra vida. També ser amics de Déu transforma la nostra manera de ser amics dels qui ens envolten. Així, com Crist, podrem rentar els peus de tothom, seure a la taula de qui ens podria trair, oferir el nostre afecte a qui no ens comprèn o, fins i tot, no accepta la nostra amistat. La missió d'un cristià al mig del món és precisament «obrir-se com un ventall»[3] a tothom, perquè Déu continua infont el seu alè a la pols de la qual estem fets i actua en aquestes relacions enviant-nos la seva llum.

Deixar-nos portar cap a la comunió

Hem vist que l'amistat que ens ofereix Jesucrist és un acte de confiança incondicional de Déu en nosaltres, que no acaba mai. A distància de vint segles, en la nostra existència diària, Crist ens explica tot el que sap sobre el Pare per continuar-nos atraient a la seva amistat. Tanmateix, tot i que això no ens faltará, serà sempre una part, ja que «corresponem a aquesta amistat unint la nostra voluntat a la seva».[4]

Els veritables amics viuen en comunió: en el fons de la seva ànima volen les mateixes coses, es desitgen la felicitat l'un a l'altre, de vegades ni tan sols necessiten fer servir paraules per comprendre's mútuament; s'ha dit fins i tot que riure's de les mateixes coses és una de les manifestacions més grans de compartir intimitat. Aquesta comunió, en el cas de Déu, més que un esforç esgotador en provar de complir certs requisits —això no

passa entre amics— es tracta igualment d'estar l'un amb l'altre, d'acompanyar-se mútuament.

Un bon exemple pot ser precisament el de sant Joan, el quart evangelista: va deixar que Jesús s'apropés i li rentés els peus, es va recolzar tranquil·lament al seu pit durant la Cena i, finalment —potser sense comprendre completament què passava—, no es va separar del seu millor amic per acompanyar-lo en els sofriments més grans. El deixeble estimat es *va deixar transformar* per Jesucrist i, d'aquesta manera, Déu va anar traient a poc a poc la pols del seu cor: «En aquesta comunió de voluntats es realitza la nostra redempció: ser amics de Jesús, convertir-se en amics de Jesús. Com més estimem Jesús, com més el coneixem, més creix la nostra veritable llibertat».[5]

Jesús, en aquesta Última Cena, ens mostra que el secret de l'amistat rau en quedar-nos amb Ell: «Així com les sarments, si no estan en el cep, no poden donar fruit, tampoc vosaltres no en podeu donar si no esteu en mi» (Jn 15, 4). És Jesús qui vol estimar en nosaltres. Sense ell no podem ser amics fins al final. «Per molt que estimis, mai no estimaràs prou», assenyala sant Josepmaria. Però immediatament afegeix: «Si estimes el Senyor, no hi haurà criatura que no trobi lloc en el teu cor».[6]

«On ets?» són les paraules que Déu, mentre passejava per aquella esplèndida creació que havia sortit de les seves mans, va adreçar a l'home. També ara vol entrar en diàleg amb nosaltres. Ningú, ni tan sols el més brillant dels pensadors, no podia imaginar un Déu que demanés la nostra companyia, que

pidolés la nostra amistat fins a l'extrem de deixar-se clavar en una creu per així no tancar-nos mai els seus braços. Havent entrat en aquesta bogeria d'amor, també nosaltres ens veurem impulsats a obrir-los sense condicions a totes les persones que ens envolten. Ens preguntarem mútuament: On ets? Va tot bé? I a través d'aquesta amistat podrem tornar la bellesa a la creació.

Giulio Maspero i Andrés Cárdenas

[1] Cf. Aristòtil, *Ètica a Nicòmac*, 1159a, 4-5.

[2] F. Ocariz, *Carta pastoral*, 1.XI. 2019, núm. 2.

[3] Cf. Sant Josepmaria, *Solc*, núm. 193.

[4] F. Ocariz, *Carta pastoral*, 1.XI.
2019, núm. 2.

[5] Joseph Ratzinger, Homilia en la
Missa *pro eligendo pontifice*, 18.IV.
2005.

[6] Sant Josep maria, *Via Crucis*, VIII
estació núm. 5.

Photo by: Alex Bertha, on Unsplash

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/us-he-anomenat-
amics-i-deu-te-amics/](https://opusdei.org/ca/article/us-he-anomenat-amics-i-deu-te-amics/) (06/04/2025)